

Poradenství v sociální práci, 2. ročník Jabok, ETF

2. Poradenství v širším a specifickém významu, Pomoc a kontrola jako nástroje profesionální práce

Poradenství

- ⊙ Člověk v **obtížné situaci**, kterou **nedokáže řešit** vlastními silami a laickou pomocí blízkých
- ⊙ Poradce používá speciální **odborné postupy**, jejichž cílem je umožnit člověku, aby dosáhl zlepšení své situace
- ⊙ Profese nabízející poradenství: daňový, právní, finanční poradce, informátor, recepční,...
- ⊙ „**Pomáhající profese**“ – kromě jiných druhů pomoci poskytují také poradenství (viz 3. snímek)

Pomáhající profese

- ⊙ **Psychiatr**
  - lékař (MUDr.), placen ze zdrav. pojištění, léky – ambulance, pobytová léčebná zařízení, nemocnice
- ⊙ **Psycholog**
  - jednooborová psychologie FF, mimo zdravotnictví (kromě specializace klinického psychologa) – PPP, SVP, školy, krizová centra, pobytová psychiatrická zařízení, soukromé ambulance
- ⊙ **Psychoterapeut**
  - akreditovaný psychoterapeutický výcvik (mimo VŠ, oborové asociace)
- ⊙ **Supervizor**
  - psychoterapeut, psycholog, výcvik v supervizi
- ⊙ **Sociální pracovník**
  - VOŠ, VŠ, zákon o sociálních službách § 109, 110

Nástroje profesionálního pomáhání

- ⊙ **KONTROLA**
  - Převzetí starosti o čl.
  - Rychlé rozhodnutí
  - Nadřazenost
  - Kdy je důležitá?
- ⊙ **POMOC**
  - Odpověď na žádosti čl.
  - Výsledek dojednávání
  - Rovnocennost
  - Kdy je důležitá?

Profesionální způsoby kontroly

- ⊙ **Opatrování**
  - „musím to udělat za tebe, ty nejsi schopen“
  - klient snáší péči
- ⊙ **Dozor**

- „nemohu to nechat jen na tobě“
- klient se podrobuje prosazování pravidel a rozhodnutí
- ⊙ **Přesvědčování**
  - „potřebuji tě motivovat“
  - klient zpytuje pracovníkovu expertnost
- ⊙ **Vyjasňování**
  - „chci ti dát co nejvíc šanci“
  - klient se orientuje v pravidlech situace

Profesionální způsoby pomoci

- ⊙ **Doprovázení**
  - „pomoz mi nést můj osud“
  - přijetí, podpora, ochota mluvit i o nejvíce ohrožujících otázkách
- ⊙ **Vzdělávání**
  - „pomoz mi rozšířit mé možnosti“
  - předem připravená zásoba vědomostí
- ⊙ **Poradenství**
  - „pomoz mi využít mých možností“
  - spoluvytváření rad
- ⊙ **Terapie**
  - „pomoz mi ukončit mé trápení“
  - otvírání nových možností, jak věcem rozumět
  - Pomoc a kontrola

Do rozhovoru se prolíná obojí (neustále reflektuji, co dělám), ale ústřední osa práce je dána **rozhodnutím** pracovníka **kontrolovat**, nebo **dojednanou zakázkou**

Zneužití pomoci

Zneužití kontroly

Východisko profesionální práce – reflexe a sebereflexe

Literatura k dnešnímu tématu:

- ⊙ **Úlehla, Ivan.** *Umění pomáhat. Učebnice metod sociální praxe.* Písek : Renaissance, 1996.